

Zespół Szkół Ogólnokształcących w Strzelinie

REGULAMIN WYCIECZEK I INNYCH IMPREZ KRAJOZNAWCZO – TURYSTYCZNYCH

Podstawa prawna:

Ustawa z **dnia 7 września 1991 r.** o systemie oświaty (Dz. U. Nr 95, poz. 425 z późn. zm.)

Ustawa z **dnia 18 stycznia 1996 r.** o kulturze fizycznej (Dz. U. Nr 25, poz. 113 z późn. zm.)

Ustawa z **dnia 29 sierpnia 1997 r.** o usługach turystycznych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 578).

Rozporządzenie Rady Ministrów z **dnia 6 maja 1997 r.** w sprawie określenia warunków bezpieczeństwa osób przebywających w górach, pływających, kąpiących się i uprawiających sporty wodne (Dz. U. Nr 57, poz. 358).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z **dnia 8 listopada 2001 r.** w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. Nr 135, poz. 1516).

Rozporządzenie Rady Ministrów z **dnia 27 listopada 2001 r.** w sprawie uprawiania alpinizmu (Dz. U. Nr 145, poz. 1624).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z **dnia 19 lutego 1997 r.** zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania (Dz. U. Nr 18, poz. 102).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z **dnia 12 września 2001 r.** w sprawie szczegółowych zasad i warunków działalności w dziedzinie rekreacji ruchowej (Dz. U. Nr 101, poz. 1095).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z **dnia 31 grudnia 2002 r.** w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6 poz. 69).

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z **dnia 28 czerwca 2001 r.** w sprawie przewodników turystycznych i pilotów wycieczek (Dz. U. Nr 72, poz. 752).

Podstawowe przepisy dotyczące organizacji wycieczek krajowych i zagranicznych

Postanowienia wstępne:

1. Organizowanie krajoznawstwa i turystyki odbywa się w następujących formach:

- 1) wycieczki przedmiotowe - inicjowane i realizowane przez nauczycieli w celu uzupełnienia obowiązującego programu nauczania, w ramach danego przedmiotu lub przedmiotów pokrewnych,
- 2) wycieczki krajoznawczo-turystyczne, w których udział nie wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i umiejętności specjalistycznych- zwane dalej "wycieczkami",
- 3) imprezy krajoznawczo-turystyczne, takie jak: biwaki, konkursy, turnieje,
- 4) imprezy turystyki kwalifikowanej i obozy wędrowne, w których udział wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i umiejętności specjalistycznych, w tym posługiwania się specjalistycznym sprzętem,

2. Udział uczniów niepełnoletnich w wycieczkach, z wyjątkiem przedmiotowych odbywających się w ramach zajęć lekcyjnych, i imprezach wymaga zgody ich przedstawicieli ustawowych.

3. Wycieczkę lub imprezę przygotowuje się pod względem programowym i organizacyjnym, a następnie informuje się uczestników o podjętych ustaleniach, a w szczególności o: celu, trasie, harmonogramie i regulaminie.

4. Przy organizacji zajęć, imprez i wycieczek poza terenem szkoły lub placówki liczbę opiekunów oraz sposób zorganizowania opieki ustala się, uwzględniając wiek, stopień rozwoju psychofizycznego, stan zdrowia i ewentualną niepełnosprawność osób powierzonych opiece szkoły lub placówki, a także specyfikę zajęć, imprez i wycieczek oraz warunki, w jakich będą się one odbywać.

5. Opiekun wycieczki sprawdza stan liczbowy jej uczestników przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdu oraz po przybyciu do punktu docelowego.

6. Niedopuszczalne jest realizowanie wycieczek podczas burzy, śnieżycy i gołoledzi.

7. Kierownikiem lub opiekunem uczniów biorących udział w wycieczce lub imprezie zagranicznej może być osoba znająca język obcy w stopniu umożliwiającym porozumienie się w kraju docelowym, jak również w krajach znajdujących się na trasie planowanej wycieczki lub imprezy.

8. Uczestnicy wycieczek lub imprez podlegają ubezpieczeniu od następstw nieszczęśliwych wypadków, a w przypadku wycieczki lub imprezy zagranicznej – ubezpieczeniu od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia.

9. Działalność szkoły w zakresie krajoznawstwa i turystyki, w tym koszty przejazdu, zakwaterowania i wyżywienia kierowników i opiekunów wycieczki lub imprezy może być finansowana ze środków pozabudżetowych, a w szczególności:

- a) z odpłatności uczniów biorących udział w wycieczce lub imprezie,
- b) ze środków pochodzących z działalności samorządu uczniowskiego i organizacji młodzieżowych działających na terenie szkoły,
- c) ze środków wypracowanych przez uczniów,
- d) ze środków przekazanych przez Radę Rodziców, a także osoby fizyczne i prawne.

Rozdział I.

§ 1

1. Organizowane przez szkołę wycieczki i imprezy krajoznawczo - turystyczne powinny mieć na celu w szczególności :

- a. poznawaniu kraju, jego środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultur i historii,
- b. poszerzaniu wiedzy z różnych dziedzin życia społecznego, gospodarczego i kulturowego,
- c. wspomaganiu rodziny i szkoły w procesie wychowania,
- d. upowszechnianiu wśród dzieci i młodzieży zasad ochrony środowiska naturalnego oraz umiejętności korzystania z zasobów przyrody,
- e. podnoszeniu kondycji zdrowotnej oraz sprawności fizycznej,
- f. upowszechnianiu form aktywnego wypoczynku,
- g. przeciwdziałaniu patologii społecznej.

2. Wycieczki i imprezy mogą być organizowane w ramach zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych lub pozaszkolnych.

3. Wycieczki i imprezy mogą przyjąć następujące formy:

- a. wycieczki przedmiotowe - inicjowane i organizowane przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów, zgodnie z programem nauczania, w ramach zajęć lekcyjnych lub pozalekcyjnych,

b. wycieczki turystyczno-krajoznawcze - odbywające się w terenie powszechnie uczęszczanym, nie wymagające od uczestników szczególnego przygotowania kondycyjnego i specjalistycznego,

c. imprezy krajoznawczo – turystyczne, takie jak biwaki, rajdy, turnieje itp.,

d. imprezy turystyki kwalifikowanej i obozy wędrownie, w których udział wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i specjalistycznego.

4. Organizacja wycieczek szkolnych i imprez wynika z rocznego planu pracy szkoły oraz, w przypadku wycieczek przedmiotowych, z nauczycielskich planów dydaktycznych.

5. Wycieczki i imprezy turystyczno – krajoznawcze powinny być organizowane w miarę możliwości w czasie wolnym od zajęć lekcyjnych.

6. Ilekroć w dalszej części Regulaminu jest mowa o wycieczce należy przez to rozumieć także pozostałe formy turystyki i krajoznawstwa określone w punkcie 3.

Rozdział II.

§ 2

Organizacja wycieczek

1. Dyrektor szkoły wyznacza spośród osób organizujących wycieczkę kierownika wycieczki.
2. Osobą odpowiedzialną za organizację oraz za prawidłowy i bezpieczny przebieg wycieczki jest kierownik wycieczki.
3. Kierownik wycieczki najpóźniej na tydzień przed planowaną wycieczką informuje dyrektora / wicedyrektora / o jej założeniach organizacyjnych.
4. Kierownik wycieczki najpóźniej na 3 dni przed jej rozpoczęciem przedstawia dyrektorowi kompletną dokumentację wycieczki do zatwierdzenia.
5. Dokumentacja wycieczki zawiera:
 - a. kartę wycieczki z jej harmonogramem i preliminarzem (w dwóch egzemplarzach),
 - b. listę uczestników (w dwóch egzemplarzach),
 - c. pisemne zgody rodziców (w przypadku uczniów niepełnoletnich),
 - d. regulamin zachowania się uczniów podczas wycieczki,
 - e. rozliczenie wycieczki (należy przedłożyć w ciągu dwóch tygodni po zakończeniu wycieczki).
6. Zgodę na zorganizowanie wycieczki lub imprezy wyraża dyrektor szkoły lub wicedyrektor poprzez podpisanie karty wycieczki i listy uczestników. Podpisane dokumenty są przekazywane kierownikowi wycieczki.
7. Przeprowadzenie wycieczki bez zatwierdzenia stanowi naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych.
8. Organizacja i program wycieczek powinny być dostosowane do wieku, zainteresowań, potrzeb uczniów i ich możliwości.
9. Uczniowie w stosunku do których istnieją przeciwwskazania lekarskie nie mogą brać udziału w wycieczkach.
10. Udział ucznia w wycieczce (z wyjątkiem przedmiotowych odbywających się w ramach zajęć lekcyjnych) wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego.
11. Wycieczki zagraniczne organizowane są w oparciu o przepisy ustanowione przez Kuratorium Oświaty.
12. Zgodę na wycieczki i imprezy zagraniczne wydaje dyrektor szkoły po zawiadomieniu organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą.

Rozdział III.

§ 3

Podstawowe zasady bezpieczeństwa i opieki nad uczniami podczas wycieczek

1. Przy organizacji zajęć, imprez i wycieczek poza terenem szkoły lub placówki liczbę opiekunów oraz sposób zorganizowania opieki ustala się uwzględniając wiek, stopień rozwoju psychofizycznego, stan zdrowia i ewentualną niepełnosprawność osób powierzonych opiece szkoły lub placówki, a także specyfikę zajęć, imprez i wycieczek oraz warunki w jakich będą się one odbywać.
2. Opiekę nad uczniami biorącymi udział w wycieczce sprawuje kierownik i opiekunowie grup. Opieka ta ma charakter ciągły.
3. Opiekunami powinni być nauczyciele i rodzice uczniów. Dyrektor szkoły może wyrazić zgodę na wykonywanie obowiązków opiekuna przez inne osoby.
4. Na wycieczce organizowanej poza teren szkoły w obrębie tej samej miejscowości, bez korzystania ze środków lokomocji opiekę powinna sprawować co najmniej jedna osoba nad grupą 30 uczniów.
5. Na wycieczce udającej się poza teren szkoły przy korzystaniu ze środków lokomocji opiekę powinna sprawować jedna osoba nad grupą do 15 uczniów.
6. Wycieczki piesze na terenach górskich leżących na obszarach parków narodowych i rezerwatów przyrody, oraz leżących powyżej 1000m.n.p.m. mogą prowadzić wyłącznie przewodnicy turystyki górskiej.

Wycieczka w góry:

§ 4

- 1) liczebność grupy – 1 opiekun na 10 uczestników;
- 2) odpowiedni ubiór – buty sznurowane, kurtka (ze względu na zmienność pogody w górach oraz spadek temperatury wraz ze wzrostem wysokości), rzeczy osobiste zabieramy w plecaku;
- 3) na początku i końcu kolumny idzie osoba dorosła;
- 4) uczestnicy wycieczki ustawieni są w ten sposób, że na początku (za przewodnikiem)ustawione są osoby słabsze kondycyjnie, a na końcu osoby najsilniejsze;
- 5) na terenie Tatrzańskiego Parku Narodowego wycieczki prowadzą wyłącznie upoważnieni przewodnicy tatrzańscy;
- 6) wyruszając w góry należy dokładnie zaplanować trasę, uwzględniając wiek, a także płeć uczestników – dla młodzieży w wieku 13-14lat nie powinna przekraczać 12-13 km, tj. 4-5

godzin marszu wraz z odpoczynkami. Dla młodzieży starszej długość trasy może ulec wydłużeniu;

7) podczas dłuższego postoju powinno się zdjąć plecak, nie siadać na gołej ziemi, plecy okryć ciepłym swetrem lub polarem;

8) pod górę należy iść wolno, nie rozmawiać, robić dwuminutowe przerwy „dla odsapnięcia” bez zdejmowania ekwipunku;

9) zasadniczo należy wędrować po turystycznych szlakach znakowanych, prowadzenie innymi drogami wymaga bardzo dobrej znajomości terenu, na terenie parków narodowych i rezerwatów chodzi się tylko po wyznaczonych szlakach;

10) w dni upalne i przy silnym nasłonecznieniu należy pamiętać o nakryciu głowy czapką lub chustką;

11) nie można wędrować podczas burzy, nie wolno wtedy: chronić się pod wysokie, samotnie stojące drzewa, zatrzymywać się na szczytach wzniesień wystających ponad otoczenie, stawać obok słupów, opierać się o drzewa i skały; najlepiej jest wówczas usiąść w pozycji skulonej na plecaku, pojedynczo lub w grupach dwu – trzyosobowych i nakryć się nieprzemakalnym płaszczem;

12) nie wolno wędrować po torach kolejowych: nawet na nieczynnych liniach pasażerskich może odbywać się ruch towarowy;

13) zimą wędruje się zawsze przetartymi ścieżkami i tylko wtedy, gdy dzień jest pogodny, bez silnego wiatru, a temperatura nie jest niższa jak minus 6 stopni C; tempo marszu powinno być mniejsze niż latem; odpoczynek wskazany jest w postaci krótkich postojów, w czasie których nie wolno siadać;

14) praktycznie wycieczka nie powinna przekraczać 12 km, dłuższa nuży uczestników i przestaje budzić zainteresowanie krajoznawcze i przyrodnicze; tempo marszu 3 – 3,5 – 4 km/godz. w zależności od wieku i kondycji uczestników wycieczki, jak i jej warunków;

15) na wędrowkę należy wyruszyć wcześniej rano, aby przed zmrokiem dojść do miejsca noclegu.

Wycieczka rowerowa:

§ 5

1) liczebność grupy – 2 opiekunów na grupę 10-13 uczniów (zgodnie z prawem o ruchu drogowym w kolumnie rowerów nie może jechać więcej niż 15 osób);

2) wszyscy uczniowie muszą posiadać kartę rowerową;

3) prowadzący wycieczkę jedzie na początku, za nim najslabsi w grupie, następnie pozostali uczniowie, drugi opiekun jedzie na końcu grupy;

- 4) tempo jazdy powinno być dostosowane do możliwości najsłabszego uczestnika;
- 5) odstępy pomiędzy jadącymi do 5 metrów;
- 6) uczestnicy wycieczki jadą jeden za drugim (nie wolno jechać obok siebie), jak najbliżej prawej krawędzi drogi, zgodnie z przepisami ruchu drogowego;
- 7) opiekun wycieczki posiada apteczkę pierwszej pomocy oraz narzędzia do ewentualnej naprawy rowerów, także zapasowe dętki i wentyle oraz pompkę;
- 8) uczestnicy powinni posiadać ubiór odpowiedni do jazdy oraz kask ochronny na głowę;
- 9) z boku tylnego bagażnika (z lewej strony) powinno być przymocowane tzw. ramię bezpieczeństwa ze światłem odblaskowym na końcu.
7. Zabrania się prowadzenia wycieczek z młodzieżą podczas burzy, śnieżycy i gołoledzi. W razie gwałtownego załamania się warunków pogodowych (szczególnie przy planowaniu wycieczek pieszych górskich), należy wycieczkę odwołać.
8. Przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdów oraz przybycia do punktu docelowego, opiekunowie powinni bezwzględnie sprawdzać stan liczbowy uczniów.
9. Przed wyruszeniem na wycieczkę należy pouczyć jej uczestników o zasadach bezpieczeństwa i sposobie zachowania się w razie nieszczęśliwego wypadku.
10. Podczas wycieczek należy bezwzględnie przestrzegać zasad bezpiecznego poruszania się po drogach.
11. Do przewozu młodzieży należy wykorzystywać tylko sprawne i dopuszczone do przewozu osób pojazdy.
12. Uczestnicy wycieczek powinni być objęci ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków.
13. W przypadku, gdy podczas trwania wycieczki miał miejsce wśród jego uczestników wypadek, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące postępowania w razie wypadków w szkołach i placówkach publicznych.
14. Jeżeli specyfiki wycieczki tego wymaga, jej uczestników zaznajamia się z zasadami bezpiecznego przebywania nad wodą.
15. Osoby pozostające pod opieką szkoły lub placówki mogą pływać oraz kąpać się tylko w obrębie „kąpielisk” i „pływalni” w rozumieniu przepisów określających warunki bezpieczeństwa osób przebywających w górach, pływających, kąpiących się i uprawiających sporty wodne.
16. Nauka pływania może odbywać się tylko w miejscach specjalnie do tego celu wyznaczonych i przystosowanych.

17. Uczącym się pływać i kąpiącym się zapewnia się stały nadzór ratownika lub ratowników i ustawiczny nadzór opiekuna lub opiekunów ze strony szkoły bądź placówki.
18. Kajaki i łodzie, z których korzystają uczestnicy wycieczek wyposaża się w sprzęt ratunkowy.
19. Ze sprzętu pływającego korzystają jedynie osoby przeszkolone w zakresie jego obsługi oraz posługiwania się wyposażeniem ratunkowym.
20. Niedopuszczalne jest używanie łodzi i kajaków podczas silnych wiatrów.
21. Niedopuszczalne jest urządzenie ślizgawek i lodowisk na rzekach stawach, jeziorach i innych zbiornikach wodnych.
22. Wycieczki powinny rozpoczynać i kończyć się w wyznaczonym w harmonogramie wycieczki miejscu.
23. Uczestnika drastycznie nieprzygotowanego do wycieczki (np. ubranego tylko w sweter późną jesienią) powinno się odesłać do domu, powiadamiając o tym fakcie rodziców lub prawnych opiekunów.

Rozdział IV.

§ 6

Obowiązki kierownika wycieczki.

1. Opracowanie programu i harmonogramu wycieczki.
2. Terminowe przygotowanie i przedstawienie do zatwierdzenia dokumentacji wycieczki oraz jej terminowe rozliczenie.
3. Zapoznanie z regulaminem wycieczki oraz z zasadami bezpieczeństwa wszystkich jej uczestników.
4. Zapewnienie warunków do realizacji programu wycieczki oraz sprawowania nadzoru w tym zakresie.
5. Określenie zadań dla opiekunów w zakresie realizacji programu oraz zapewnienie opieki i bezpieczeństwa uczestnikom wycieczki.
6. Nadzorowanie zaopatrzenie uczestników w sprawny sprzęt i ekwipunek oraz apteczkę pierwszej pomocy.
7. Organizowanie transportu, wyżywienia i noclegów dla uczestników wycieczki.
8. Dokonywanie podziału zadań wśród uczestników.
9. Dysponowanie środkami finansowymi przeznaczonymi na organizację wycieczki.
10. Dokonywanie podsumowania, oceny i rozliczenia finansowego wycieczki po jej zakończeniu.
11. Dowody finansowe będące podstawą rozliczenia wycieczki (rachunki, paragony, oświadczenia itp.) są przechowywane przez kierownika wycieczki do końca roku szkolnego.

Rozdział V.

§ 7

Obowiązki opiekuna.

1. Sprawowanie opieki nad powierzonymi uczniami.
2. Współdziałanie z kierownikiem w zakresie realizacji programu i harmonogramu wycieczki.
3. Sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem regulaminu przez uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa.
4. Nadzorowanie wykonywania zadań przydzielonych uczniom.
5. Wykonywanie innych zadań zleconych przez kierownika.

Rozdział VI.

§ 8

Ramowy regulamin wycieczki i obowiązki jej uczestników

1. Uczniowie dostarczają kierownikowi wycieczki pisemną zgodę od rodziców na udział w wycieczce.
2. Uczestników wycieczki obowiązuje odpowiedni strój uzależniony od charakteru wycieczki.
3. W czasie wycieczki obowiązują uczniów postanowienia statutu szkoły i przepisy bezpieczeństwa.
 - a). Uczestnik wycieczki musi mieć zawsze przy sobie legitymację szkolną;
 - b). Uczestnicy wycieczki powinni ściśle przestrzegać regulaminu wycieczki i realizować wszystkie polecenia kierownika i opiekunów wycieczki związane z jego realizacją;
 - c). Bez wiedzy kierownika lub opiekunów wycieczki nie wolno oddalać się od grupy pod żadnym pozorem, nawet w celu załatwienia pilnych potrzeb osobistych;
 - d). Należy ściśle przestrzegać zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym (przechodzenia przez jezdnię i poruszania się pieszo po drodze publicznej);

- e). W czasie jazdy autobusem:
 - nie wolno na przystanku stać blisko krawężnika;
 - nie wolno podbiegać do autobusu;
 - po wejściu natychmiast zakupić lub kasować bilet i go schować;
 - w czasie jazdy zachowywać się cicho.

 - f). W czasie jazdy pociągiem:
 - nie wolno wychylać się przez okno;
 - nie wolno stać blisko drzwi;
 - nie wolno bez potrzeby opuszczać przedziału;
 - udając się do toalety należy powiadomić o tym kierownika lub opiekuna wycieczki;
 - w przedziale należy zachowywać się kulturalnie, nie rozmawiać podniesionym głosem oraz nie śmiecić.

 - g). W przypadku wycieczki kilkudniowej nie wolno samowolnie opuszczać pomieszczeń zakwaterowania;

 - h). W miejscach biwaków i odpoczynków należy przestrzegać zasad kulturalnego zachowania oraz nie zaśmiecać tych miejsc;

 - i). Kategoriecznie zabrania się kąpieli w jakimkolwiek zbiorniku lub cieku wodnym;

 - j). Zabrania się uczestnikom posiadania zapalek, zapałniczek oraz niebezpiecznych narzędzi;

 - k). Wszelkie decyzje o zmianie programu wycieczki podejmuje, po konsultacji z opiekunami wycieczki, kierownik wycieczki.
4. Obowiązuje zakaz palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania narkotyków.
 5. Niedopuszczalne jest samowolne oddalanie się od grupy.
 6. Uczestników wycieczki obowiązuje punktualność.
 7. W trakcie trwania wycieczki nie przewiduje się „czasu wolnego”, a uczniowie przebywają przez cały czas pod nadzorem opiekunów.
 8. W czasie postoju autokaru na parkingu należy ściśle przestrzegać zaleceń kierownika wycieczki.
 9. W przypadku wyjazdów na basen oraz podczas zwiedzania muzeów, parków krajobrazowych itp. uczestnicy wycieczki zobowiązani są do przestrzegania regulaminów tych obiektów.
 10. W miejscu zakwaterowania należy przestrzegać regulaminu placówki.
 11. W przypadku złego samopoczucia uczeń zgłasza się do kierownika wycieczki lub opiekuna .
 12. W przypadku nieprzestrzegania regulaminu, będą wyciągane konsekwencje zgodnie ze statutem szkoły.

Rozdział VII.

§ 9

Finansowanie wycieczek

1. Plan finansowy musi określać ogólny koszt wycieczki, koszt jednego uczestnika wycieczki oraz przewidywane koszty organizacyjne i programowe.
2. Wycieczki finansowane mogą być ze składek uczestników, środków komitetu rodzicielskiego zgromadzonych na koncie klasowym lub innych źródeł (ze środków pozyskanych od organizacji i stowarzyszeń wspierających oświatę oraz od sponsorów).
3. Rodzice uczniów biorących udział w wycieczce zobowiązani są do pokrycia związanych z nią kosztów, chyba, że udział w imprezie może być sfinansowany z innych źródeł.
4. Uczniowie / rodzice /, którzy zadeklarowali udział w wycieczce, a następnie deklarację tę wycofali, zobowiązani są do pokrycia strat, jakie powstały z tego tytułu.
5. Kierownik wycieczki oraz opiekunowie nie ponoszą kosztów udziału w imprezie.

Rozdział VIII.

§ 10

Postanowienia końcowe

1. Uczniowie, którzy nie uczestniczą w wycieczce klasowej organizowanej w dniach zajęć szkolnych mają obowiązek brać udział w zajęciach z klasą wskazana przez dyrektora. Listę tych uczniów kierownik wycieczki dołącza do odpowiedniego dziennika klasowego.
2. Kierownik wycieczki może zaproponować rodzicom dodatkowe ubezpieczenie jej uczestników oraz poinformować ich o konsekwencjach braku ubezpieczenia.
3. W razie wypadku uczestników wycieczki stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące postępowania w razie wypadków w szkołach i placówkach publicznych.
4. Wobec uczestników, którzy nie przestrzegają regulaminu i zasad przepisów bezpieczeństwa, będą wyciągnięte konsekwencje zgodnie z kryteriami ocen z zachowania zawartych w wewnątrz szkolnym systemie oceniania.

5. W przypadku naruszenia przez ucznia § 8 punkt 4 regulaminu zawiadamia się jego rodziców (prawnych opiekunów) oraz dyrektora szkoły. Rodzice (prawni opiekunowie) zobowiązani są do natychmiastowego odebrania dziecka z wycieczki.

6. Za szkody wyrządzone w czasie wycieczki przez ucznia odpowiedzialność finansową ponoszą jego rodzice (prawni opiekunowie).

7. W sprawach nie uregulowanych niniejszym regulaminem stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu Pracy, Statutu Szkoły oraz rozporządzeń MEN w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny w szkołach i w sprawie zasad i warunków organizowania przez szkoły krajoznawstwa i turystyki.

8. Wszyscy opiekunowie oraz uczestnicy wycieczki zobowiązani są zapoznać się z regulaminem i harmonogramem wycieczki.

9. Ramowy regulamin wycieczki określony rozdziałem VI lub jego rozszerzenie podpisują wszyscy uczestnicy wycieczki.

10. Klasowe lub grupowe wyjście uczniów poza teren szkoły, organizowane w ramach lekcji w celu realizacji programu nauczania nie stanowi wycieczki w rozumieniu niniejszego regulaminu. Nauczyciel organizujący takie wyjście, musi uzyskać na nie zgodę wicedyrektora. Wyjście należy odnotować w dzienniku lekcyjnym.

11. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym Regulaminie zastosowanie mają inne przepisy stanowiące prawo.

Załączniki:

1. Oświadczenie opiekunów wycieczki/imprezy.
2. Karta wycieczki/imprezy z harmonogramem.
3. Zgoda rodziców/opiekunów na udział dziecka w wycieczce/imprezie.
4. Zobowiązanie ucznia.
5. Regulamin uczestnika wycieczki.

Opracował zespół w składzie:

p. Stanisława Laszczyńska
p. Jolanta Ławik
p. Justyna Markowski
p. Daniel Drużkowski

Załącznik 1

OŚWIADCZENIE OPIEKUNÓW WYCIECZKI

.....
.....
.....
.....
.....

Oświadczenie

Oświadczam, że zapoznałem się z przepisami dotyczącymi zasad bezpieczeństwa na wycieczkach dla dzieci i młodzieży, a w szczególności z Rozporządzeniem Ministra Edukacji narodowej i Sportu z dnia 8 listopada 2001r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. Nr 135, poz. 1516), Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 sierpnia 1992r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny w szkołach i placówkach publicznych (Dz. U. z 1992r. Nr 65, poz. 331 z późn. Zmianami) oraz regulaminem wycieczki. Zobowiązuję się do przestrzegania postanowień w nich zawartych oraz biorę pełną odpowiedzialność za życie i zdrowie powierzonych mej opiece uczniów na czas trwania wycieczki.

Zakres czynności opiekuna wycieczki

- 1) Sprawuje opiekę nad powierzonymi uczniami.
- 2) Współdziała z kierownikiem w zakresie realizacji programu i harmonogramu wycieczki.
- 3) Sprawuje nadzór nad przestrzeganiem regulaminu przez uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa.
- 4) Nadzoruje wykonanie zadań przydzielonych uczniom.
- 5) Wykonuje inne zadania zlecone przez kierownika.

DEKLARACJA w sprawie ochrony zdrowia i życia dziecka na wycieczce

W poczuciu pełnej odpowiedzialności przed własnym sumieniem, rodzicami i społeczeństwem za bezpieczeństwo zdrowia i życia dzieci powierzonych mej opiece na wycieczce krajoznawczo – turystycznej w okresie od dnia do dnia oświadczam co następuje:

- a) z należytą uwagą i zrozumieniem zapoznałam się z materiałami i przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa, zdrowia i życia dzieci i młodzieży.
- b) Zobowiązuję się do skrupulatnego przestrzegania i stosowania zawartych w tych przepisach wskazówek, środków i metod w czasie pełnienia przeze mnie obowiązków opiekuna i kierownika wycieczki turystyczno – krajoznawczej.

Podpisy opiekunów

.....
.....
.....
.....
.....

Strzelin, dn.

Załącznik 2

KARTA WYCIECZKI (IMPREZY) z harmonogramem i preliminarzem

Cel i założenia programowe wycieczki (imprezy)

.....

.....

.....

.....

Trasa wycieczki (imprezy)

.....

.....

Termin ilość dni..... klasa/grupa

Liczba uczestników -

Kierownik (imię i nazwisko) -

Liczba opiekunów -

Środek lokomocji -

Nr telefonu kontaktowego podczas wycieczki.....

OŚWIADCZENIE

Zobowiązuję się do przestrzegania przepisów dotyczących zasad bezpieczeństwa na wycieczkach i imprezach dla dzieci i młodzieży.

Opiekunowie wycieczki
(imiona i nazwiska oraz podpisy)

Kierownik wycieczki (imprezy)

1.....

.....

2.....

/podpis/

3.....

4.....

Załącznik 3

**ZGODA RODZICÓW /OPIEKUNÓW/ NA UDZIAŁ DZIECKA W WYCIECZCE
/IMPREZIE/**

.....
/imię i nazwisko rodzica /opiekuna/

.....
/adres/

.....
/telefon/

OŚWIADCZENIE

Wyrażam zgodę na udział syna / córki

w wycieczce do

która odbędzie się w dniu / dniach.....

Oświadczam, że nie ma przeciwwskazań lekarskich, aby syn/córka uczestniczył/a w wycieczce.

Inne istotne informacje, które rodzice/opiekunowie chcą przekazać organizatorowi wycieczki.....

.....

.....

.....
/data/

.....
/podpis rodziców / opiekunów

Załącznik 4

Regulamin wycieczki

Zachowanie ucznia w miejscach publicznych daje świadectwo o jego kulturze, może mieć również wpływ na bezpieczeństwo wielu osób.

Dlatego każdy uczestnik wycieczki zobowiązany jest:

1. Zachowywać się w sposób zdyscyplinowany i kulturalny.
2. Stosować się do poleceń, zakazów i nakazów wydawanych przez opiekunów lub przewodników.
3. Nie oddalać się od grupy bez wyraźnego zezwolenia opiekuna.
4. Przestrzegać przepisów ruchu drogowego i zachowywać ostrożność na ulicach i w innych miejscach, w których może grozić jakiegokolwiek niebezpieczeństwo.
5. Kulturalnie odnosić się do opiekunów, kolegów i innych osób.
6. Traktować z należyтым respektem obiekty zabytkowe i eksponaty muzealne.
7. Nie śmiecić, nie niszczyć zieleni, nie płoszyć zwierząt.
8. W miejscach noclegowych postępować zgodnie z obowiązującym tam regulaminem.
9. Przestrzegać godzin ciszy nocnej.
10. Dbać o czystość, ład i porządek w miejscach, w których się przebywa.
11. Bezwzględnie przestrzegać zakazu palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania narkotyków oraz innych środków odurzających.

Wobec uczestników, którzy nie przestrzegają regulaminu i zasad przepisów bezpieczeństwa, będą wyciągnięte konsekwencje zgodnie z kryteriami ocen z zachowania zawartych w wewnątrzszkolnym systemie oceniania.

W przypadku naruszenia przez ucznia punktu 11 zawiadamia się jego rodziców (prawnych opiekunów) oraz dyrektora szkoły. Rodzice (prawni opiekunowie) zobowiązani są do natychmiastowego odebrania dziecka z wycieczki.

Zapoznałem(am) się z regulaminem wycieczki i jej programem:

Lp.	Imię i nazwisko	Podpis	Data
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			

15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			
31.			
32.			
33.			
34.			
35.			
36.			
37.			
38.			
39.			
40.			
41.			
42.			
43.			
44.			
45.			
46.			

Załącznik 5

REGULAMIN UCZESTNIKA WYCIECZKI

Uczestnik wycieczki szkolnej zobowiązany jest do :

- Złożenia pisemnego oświadczenia (zgody rodziców) wychowawcy klasy w określonym terminie.
- Ubrania się w odzież zapewniającą wygodę i bezpieczeństwo, stosownie do warunków atmosferycznych.
- Posiadania biletu na przejazd komunikacją miejską i aktualnej legitymacji szkolnej.
- Punktualnego stawiania się na miejsce zbiórki, które wyznacza nauczyciel oraz powrotu z całą grupą do szkoły lub na miejsce zbiórki, z którego wyruszył na wycieczkę (o ile umowa pisemna z rodzicami nie stanowi inaczej). Uczeń może być zwolniony po zakończeniu wycieczki w innym miejscu niż wyznaczy nauczyciel tylko na pisemną prośbę jego rodziców!
- Godnego reprezentowania swoim zachowaniem szkoły.
- Przestrzegania zasad bezpieczeństwa i kultury osobistej, należy:
 - poruszać się w zwartym szyku, prawą stroną chodnika,
 - przekraczać jezdnię tylko w wyznaczonym miejscu,
 - zachować szczególną ostrożność przy wsiadaniu i wysiadaniu ze środków komunikacji,
 - wsiadać do autobusu za zgodą nauczyciela, nie chodzić po autokarze,
 - opuszczać autokar za zgodą nauczyciela,
 - pozostawiać w czystości miejsca, w których się przebywało.
- Respektowania poleceń nauczyciela prowadzącego wycieczkę.
- Niezwłocznego informowania nauczyciela o ewentualnych dolegliwościach lub złym samopoczuciu.
- Za wszelkie zniszczenia, szkody spowodowane przez ucznia w czasie wycieczki odpowiedzialność ponosi uczeń i jego rodzice (opiekun prawny).

Uczestnikowi zabrania się:

- Samowolnego oddalania się od grupy.
- Utrudniania prowadzenia wycieczki (spóźniania się, łamania zasad bezpieczeństwa, niewłaściwego zachowania się w środkach komunikacji.)
- Utrudniania współuczestnikom korzystania z programu wycieczki.
- Palenia papierosów, picia alkoholu, zakazane jest również posiadanie wymienionych środków.

Każdy uczestnik zobowiązuje się do przestrzegania postanowień regulaminu.

Zapoznałem (-am) się z regulaminem wycieczki i zobowiązuję się do przestrzegania regulaminu na wycieczce do

w dniu (dniach)

Podpisy uczestników:

OŚWIADCZENIE RODZICÓW

Wyrażam zgodę na udział syna / córki
w wycieczkach przedmiotowych organizowanych przez nauczycieli przedmiotu
w ramach realizacji podstawy programowej w obrębie miasta podczas zajęć lekcyjnych.
Oświadczam, że nie ma przeciwwskazań lekarskich, aby syn/córka uczestniczył/a
w wycieczce.

Inne istotne informacje, które rodzice/opiekunowie chcą przekazać organizatorowi
wycieczki.....

.....
.....

.....
/data/

.....
/podpis rodziców / opiekunów

OŚWIADCZENIE RODZICÓW

Wyrażam zgodę na udział syna / córki
w wycieczkach przedmiotowych organizowanych przez nauczycieli przedmiotu
w ramach realizacji podstawy programowej w obrębie miasta podczas zajęć lekcyjnych.
Oświadczam, że nie ma przeciwwskazań lekarskich, aby syn/córka uczestniczył/a
w wycieczce.

Inne istotne informacje, które rodzice/opiekunowie chcą przekazać organizatorowi
wycieczki.....

.....
.....

.....
/data/

.....
/podpis rodziców / opiekunów

OŚWIADCZENIE RODZICÓW

Wyrażam zgodę na udział syna / córki
w wycieczkach przedmiotowych organizowanych przez nauczycieli przedmiotu
w ramach realizacji podstawy programowej w obrębie miasta podczas zajęć lekcyjnych.
Oświadczam, że nie ma przeciwwskazań lekarskich, aby syn/córka uczestniczył/a
w wycieczce.

Inne istotne informacje, które rodzice/opiekunowie chcą przekazać organizatorowi
wycieczki.....

.....
.....

.....
/data/

.....
/podpis rodziców / opiekunów

Załącznik nr 6

Bezpieczna podróż autokarem.

Opracowano w Biurze Ruchu Drogowego Komendy Głównej Policji

Opracowanie dotyczy podstawowych zasad związanych z organizowaniem wyjazdów autokarowych dzieci i młodzieży.

Zanim nastąpi wyjazd

Przygotowując wyjazd autokarowy dzieci i młodzieży należy kierować się przede wszystkim bezpieczeństwem pasażerów. Cena wynajęcia pojazdu nie powinna być decydująca. Ważne jest aby autokar był w nienagannym stanie technicznym, a firma oferująca swoje usługi cieszyła się jak najlepszą opinią.

Pamiętajmy, że pojazd bardzo wyeksploatowany, z dużym przebiegiem, nawet jeśli jest przygotowany do drogi, stwarza ryzyko awarii i komplikacji w czasie podróży.

Informacje świadczące o stanie technicznym pojazdu możemy uzyskać prosząc o okazanie badania technicznego.

Organizator wycieczki podpisując umowę powinien zwrócić uwagę aby znalazły się w niej szczegółowo opisane prawa i obowiązki obu stron oraz wymagania dotyczące stanu technicznego i wyposażenia pojazdu.

Jeżeli nauczyciel lub rodzic na miejscu zbiórki ma podejrzenia dotyczące niesprawności autokaru lub zachowania kierowcy wskazującego np., że może on znajdować się pod wpływem alkoholu, powinien nie zgadzać się na wyjazd. Należy wówczas zadzwonić na Policję, która zweryfikuje podejrzenia.

Stałe punkty kontroli autokarów w okresie wakacji letnich i ferii zimowych organizują w każdym mieście wojewódzkim inspektoraty transportu drogowego, często we współpracy z Policją - o szczegóły można dowiedzieć się dzwoniąc do właściwego wojewódzkiego inspektoratu transportu drogowego.

Z dokonanej kontroli kierowca otrzymuje dokument pn. protokół pokontrolny, który powinien okazać organizatorowi.

Potrzebę sprawdzenia autokaru organizatorzy wyjazdu mogą również zgłosić z wyprzedzeniem Policji, jednak przy dużej liczbie zgłoszeń nie zawsze może być możliwe przybycie patrolu na miejsce zbiórki.

W umowie wynajmu autokaru można zawrzeć klauzulę, aby autokar przed wyjazdem był poddany badaniom technicznym na stacji kontroli pojazdów, na koszt organizatora wycieczki (aktualny koszt badania wynosi 199 zł).

Jeżeli przewoźnik nie chce zgodzić się na kontrolę pojazdu i kierowcy to znak, że może obawiać się ujawnienia nieprawidłowości.

Środki ostrożności związane ze stanem technicznym autokaru muszą być zachowane, niezależnie od długości trasy.

W podróży

Autobus przewożący zorganizowaną grupę dzieci i młodzieży w wieku do lat 18, powinien być oznakowany - umieszcza się z przodu i z tyłu tablice barwy żółtej z symbolem dzieci barwy czarnej.

Kierujący takim pojazdem jest obowiązany włączać światła awaryjne podczas wsiadania lub wysiadania dzieci.

Kierującemu autobusem w czasie przewożenia osób nie wolno palić tytoniu i spożywać pokarmów. Zabrania mu się także oddalania od pojazdu gdy silnik jest włączony.

Postoje autobusu należy organizować w miejscach do tego przeznaczonych, najlepiej na oznakowanych parkingach.

Dzieci, należy uprzedzić, że na parkingu także odbywa się ruch pojazdów: podjeżdżają samochody, kierowcy wykonują manewry np. cofania.

Pasażerowie nie powinni wsiadać i wysiadać z autokaru od strony jezdni, ani też wychodzić na jezdnię spoza pojazdu.

Opiekunowie wycieczki są współodpowiedzialni za bezpieczeństwo przewożonych dzieci.

W sytuacji gdy kierowca autokaru łamie zasady bezpieczeństwa (przekracza dozwoloną prędkość, rozmawia przez telefon komórkowy itp.) należy zdecydowanie zwrócić mu uwagę.

Każdy autokar powinien być wyposażony w apteczkę.

Zasady bezpieczeństwa w autokarze

Zanim autokar ruszy w trasę opiekun wycieczki powinien omówić z dziećmi zasady bezpiecznego podróżowania (wsiadanie i wysiadanie, zachowanie w autokarze, zachowanie podczas postojów).

Jeśli autokar wyposażony jest w pasy bezpieczeństwa zarówno kierowca, jak też uczestnicy wyjazdu muszą mieć pasy zapięte.

Kierowca autokaru jest obowiązany do poinformowania osób przewożonych pojazdem o obowiązku korzystania z pasów bezpieczeństwa, chyba że grupa została o tym poinformowana przez kierownika wycieczki. Informacje o obowiązku zapinania

pasów można również przekazać za pomocą urządzenia audiowizualnego lub znaku umieszczonego w widoczny sposób przy każdym miejscu siedzącym.

W trakcie jazdy dzieci nie powinny spacerować po wnętrzu pojazdu, wychylać się przez okna, stawać na siedzeniach, opierać się o drzwi. Takie zachowania, oprócz tego,

że są niebezpieczne rozpraszają uwagę kierującego.

Przejścia w autokarze muszą być wolne, co umożliwia szybkie opuszczenie pojazdu w razie ewakuacji (wszystkie bagaże powinny być umieszczone na półkach lub w bagażniku).

Miejsca przy drzwiach są zarezerwowane dla osób dorosłych.

Uczestnicy wyjazdu mogą być objęci ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków. Decyzje o ubezpieczeniu uczestników wyjazdu powinna być omówiona z rodzicami na etapie zawierania umowy z organizatorem wyjazdu.

W przypadku wycieczki lub imprezy zagranicznej – uczestnikiem może być osoba ubezpieczona od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia (§ 15 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. z 2001 r. Nr 135, poz.1516, z późn. zm.)).

Czas prowadzenia pojazdu i odpoczynku - wybrane zagadnienia

Planując podróż, zwłaszcza dojazd do miejsca docelowego, należy wziąć pod uwagę obowiązujący czas pracy kierowcy.

1. Dzienny czas prowadzenia pojazdu nie może przekraczać:
 - wg. normy 9 godzin,
 - przedłużony - 10 godzin 2 razy w tygodniu.
2. Dopuszczalny czas prowadzenia pojazdu nie może przekraczać:
 - w tygodniu 56 godzin,
 - w ciągu dwóch kolejnych tygodni 90 godzin.
3. Maksymalny czas prowadzenia pojazdu bez przerwy to 4 godziny 30 minut.
4. Przerwa w prowadzeniu pojazdu wynosi, co najmniej 45 minut lub, co najmniej 15 minut i następną, co najmniej 30 minut.
5. Dzienny okres odpoczynku - norma, co najmniej 11 nieprzerwywanych godzin w każdym 24 godzinnym okresie.

Obowiązujące akty prawne w powyższym zakresie:

- Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia (Dz. U. poz. 305, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców (Dz.U. z 2012 poz. 1155, z późn. zm.).